

TRIBUNÁL NA DONBASE MUSÍ ODSÚDIŤ NIELEN NACISTOV, ALE AJ ICH SPONZOROV

- CZ24 News | 31. května 2022

DLR: Ako sa budú môcť účastníci budúceho procesu s nacistami vyhnúť nedostatkom norimberskej justície a zároveň zachovať jej dôstojnosť.

Vedenie Doneckej ľudovej republiky oznámilo svoj zámer uskutočniť medzinárodný proces s ukrajinskými vojnovými zločincami. Keďže zločiny boli spáchané na obyvateľoch Donbasu, je to DLR spolu s LLR, ktorí vypracúvajú chartu medzinárodného tribunálu. Účastníkom tohto tribunálu sa podľa plánu stane okrem Doneckej a Luganskej ľudovej republiky aj Ruská federácia.

Hneď zdôrazňujeme, že účasť iných krajín nie je vylúčená, ale aj bez nich bude budúci proces považovaný za medzinárodný. Veď na to stačí účasť troch subjektov medzinárodného práva. Medzinárodný právny štatút DLR a LLR potvrdila rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN zo 17. februára 2015. Doneck a Lugansk budú pôsobiť ako dotknutá strana. Pokiaľ ide o Rusko, je jedným zo zakladateľov OSN a stálym členom Bezpečnostnej rady OSN. V tomto štatúte vystupuje Ruská federácia ako garant bezpečnosti celého ľudstva a v súlade s bilaterálnymi dohodami DLR a LLR. Účasť Ruska umožní vytvoriť súdny proces v súlade s Chartou OSN.

A tu je dôležitý moment. Nadchádzajúci medzinárodný proces bude nielen historickou udalosťou, ale bude slúžiť aj ako medzinárodný precedens. Jeho rozsudky sa stanú právnym základom pre odsúdenie nacizmu v iných štátoch. Nejde teda len o odsúdenie jednotlivých zločincov, ale celej nacistickej ideológie, nacistického štátu ako takého. Hovoríme o zničení nacizmu raz a navždy. Preto musia byť všetky postupy, vrátane prípravných, čo najpresnejšie, maximálne zdôvodnené.

V tejto súvislosti stojí za pozornosť skutočnosť, že podľa vyhlásenia vedenia DLR budú medzinárodnému procesu predchádzať „medziprocesy“. Sú zamerané na usvedčenie jednotlivých vojnových zločincov. Tieto procesy musia prebiehať na území republiky. Jeden z nich, konkrétne nad predstaviteľmi nastickej divízie «Azov», sa má konať v Mariupole.

Ako vzor na vedenie týchto procesov má slúžiť schéma procesov s nacistickými zločincami počas Veľkej vlasteneckej vojny a po nej.

Skúsenosti z histórie

V roku 1943 sa v ZSSR uskutočnili tri procesy s nacistickými zločincami. V Krasnodare, Krasnodone a Charkove boli súdení vykonávatelia trestných rozkazov vedenia „Tretej ríše“ za vraždenie sovietskych občanov. Tieto procesy vytvorili medzinárodný precedens pre odsúdenie hlavných nacistických zločincov – vedenia Nemecka.

Právnym základom pre vypracovanie štatútu Norimberského tribunálu sa stali štatúty Krasnodarského, Krasnodonského a Charkovského tribunálu. Materiály sovietskych procesov (v rokoch 1943-1946 sa ich uskutočnilo celkom 11) boli predložené Medzinárodnému vojenskému tribunálu v Norimbergu a ním uznané. Slúžili ako jeden z podkladov pre verdikt Norimberského tribunálu.

Medzinárodný význam sovietskych nacistických procesov je zakotvený v článku 107 Charty OSN. Preto sú ich rozhodnutia, a teda aj stanovky, všeobecne uznávané. Ak použijete tieto stanovky ako vzor, nebudete musieť žiadať o následné uznanie. A to je výhoda navrhovanej schémy.

Zároveň je v jeho použití jedno „ale“.

Nacizmus jeho sponzori ešte potrebovali

ZSSR vychádzal z toho, že sovietske tribunály odsudzujú jednotlivých nacistických zločincov a medzinárodný tribunál – vodcov „Tretej ríše“ a celého nacizmu. Takáto schéma bola prijatá, pretože práve ju spojenci ZSSR v koalícii proti Hitlerovi — Spojené štáty americké a Anglicko, podporili.

Keď však predstaviteľ ZSSR v Norimberskom tribunále Jona Nikitčenko požadoval odsúdenie nacizmu a nacistického štátu, jeho „kolegovia“ z USA, Anglicka a Francúzska tento návrh zablokovali. Konštatovali, že predchádzajúce („priebežné“) procesy sa konali s nacistickými zločincami, čo znamená, že medzinárodný súd by mal súdiť iba ich. Zároveň sa jednoducho ignorovali odkazy na predchádzajúce dohody. Urobili to zámerne. Veď odsúdenie nacizmu znamenalo aj odsúdenie jeho sponzorov. Sponzormi teroristického štátu nazývaného „Nemecká ríša“ boli Spojené štáty americké a Británia. Pokiaľ ide o Francúzsko, to bolo úplne spojencom „Tretej ríše“.

Keď Sovietsky zväz začal trvať na predchádzajúcich dohodách, západné krajiny ústami svojich politikov otvorene pohrozili ZSSR jadrovou vojnou.

V dôsledku toho sa klauzula odsudzujúca nacistický štát a NSDAP nedostala do konečného rozhodnutia Norimberského tribunálu. Jona Nikitčenko mohol k rozsudku pripojiť iba samostatné stanovisko, v ktorom vyslovil nesúhlas s takýmto rozhodnutím. Sovietsky zväz, tvárou v tvár neistote voči jadrovej hrozbe, nemohol urobiť viac.

Následne takéto polovičaté rozhodnutie Norimberského tribunálu poslúžilo ako formálny základ pre západné krajiny, aby tvrdili, že nacistická ideológia nebola odsúdená. Na tomto základe sú nacistické hnutia legalizované v USA a ďalších západných krajinách.

Neopakujme chyby

Dnes vznikajú priaznivé podmienky na odsúdenie nacizmu. Rusko má rovnaké postavenie ako USA v oblasti jadrových zbraní. Rusko nie je viazané žiadnymi záväzkami voči západným krajinám. Republiky Donbasu môžu viesť súdne procesy podľa právnej, a nie politickej logiky.

Právna logika je nasledovná: nielen medzinárodný tribunál, ale aj „medziprocesy“ by mali zabezpečiť odsúdenie jednotlivých zločincov aj nacizmus ako celok. Každý súdny proces musí odsúdiť nacistický štát ako taký. A je jedno, či hovoríme o jednotlivých nacistoch z „Azova“ alebo o ukrajinských vodcoch, či ich západných sponzoroch.

Ak pôjdeme touto cestou, potom sa budeme môcť spoľahnúť na rozhodnutia sovietskych procesov a bude možné vyhnúť sa rizikám.

Autor: Jurij Gorodnenko

[ZDROJ](#)